

<p style="text-align: center;">”Det gode match”</p>	<p style="text-align: center;">Projektleder: Signe Bressendorff</p>	<p style="text-align: center;">26 . juni 2015</p>
---	---	--

2. Resumé

Projektet omhandler det, som i fagsprog betegnes ”matchning”, nemlig processen med at finde den rette plejefamilie til det unikke barn. Hvad udgør et såkaldt ”godt match”? Selv om matchet mellem barn og plejefamilie må siges at være et væsentligt element i en god anbringelse, mangler der kvalificeret viden i Danmark om, hvad der udgør et såkaldt ”godt match” og hvordan et sådant gennemføres.

Projektet er relevant fordi sårbare og udsatte børn i Danmark i stigende grad anbringes i plejefamilier frem for på institution. Dette er positivt, da såvel national som international forskning viser, at børns behov for omsorg og læring bedst varetages i familier. Samtidig viser forskning, at 44 % af unge mellem 13-18 år oplever et eller flere sammenbrud i deres anbringelsesforløb. Sammenbruddene sker for næsten to tredjedele af anbringelsernes vedkommende inden for det første år (Egelund et al. 2010). Med regeringens 2020 mål er det på denne baggrund blevet en målsætning, at nedbringe andelen af sammenbrud i anbringelser. En reduktion i andelen af sammenbrud forudsætter, ifølge regeringens 2020 mål, at kommunerne arbejder målrettet med at sikre det rette match mellem barn og anbringelsessted (Social-Børne og Integrationsministeriet 2013). Et andet argument for at rette fokus mod selve matchningen, udspringer af børns egne udtalelser om, hvorfor en anbringelse er brudt sammen; her nævner børn selv mismatch mellem barnet og anbringelsesstedet som en væsentlig årsag.

Projektet indledes med en kortlægning af nuværende viden på feltet, både i forhold til dansk og international forskning og praksis: Hvordan foregår matchning på nuværende tidspunkt i Danmark og i andre lande? Hvilke erfaringer er der med at inddrage børn/ unge og biologiske forældre i processen med at finde den rette plejefamilie, og hvilke dilemmaer er der forbundet hermed? Hvordan arbejder kommunalt ansatte medarbejdere med sagerne, og hvordan samarbejder de på tværs? Hvilke faktorer tyder på at have positiv betydning for matchningens kvalitet og hvilke faktorer har omvendt negativ betydning?

I Københavns Kommune er praksis aktuelt sådan, at børn og forældre kun i beskedent omfang involveres i matchningen. Med udgangspunkt i 25 konkrete nye sager fordelt på to børnefamilieenheder i Københavns Kommunes Borgercenter Børn og Unge (BBU) vil vi i et samarbejde mellem sagsbehandlere og familieplejekonsulenter afprøve nye måder at gennemføre matchningen. Et væsentligt fokus vil være en øget inddragelse af barnet/den unge og forældrene i forbindelse med valg af plejefamilie. Hvilke ønsker har henholdsvis barnet/den unge og forældrene til en kommende ple-

jefamilie? Kan man eventuelt foreslå mere end én plejefamilie, så barnet/den unge og forældrene oplever, at de har noget at vælge imellem og reel indflydelse på dette valg? Hvordan kan forældre inden en anbringelse informeres om hvad det indebærer, at deres barn skal anbringes i en plejefamilie, herunder hvordan de fremadrettet kan holde kontakt med barnet og hvad de fremadrettet kan bestemme i forhold til barnet og hvad de ikke kan? Vi vil desuden forsøge at forebygge konflikter og sammenbrud ved at gennemføre forventningsafstemningsmøder med deltagelse af barnet/den unge, forældre, plejeforældre samt sagsbehandler og familieplejekonsulent ved anbringelsens påbegyndelse. Endelig vil et centralt element være hyppigere opfølgninger på sagen i det første år og øget samarbejde mellem sagsbehandler og familieplejekonsulent.

For at kunne vurdere børnene og forældrenes udbytte af den nye måde at matche på, vil vi gennemføre følgeforskning med de involverede parter. Der skal afholdes 10 kvalitative interviews med børn/unge og 10 kvalitative interviews med forældre, samt et fokusgruppeinterview med plejeforældre. Interviewene vil bl.a. give os viden om, hvordan såvel børn som forældre har oplevet matchningsprocessen; har de følt sig hørt og reelt inddraget? Og hvilke faktorer har været vigtige for dem i forhold til at finde en god plejefamilie – er der særlige kompetencer hos plejefamilier, som anses for særligt væsentlige eller andre forhold, som det er vigtigt at tænke med i matchningen? Et tilsvarende antal nye sager (25) fra to andre børnefamilieenheder, hvor matchningen gennemføres som normalt, det vil sige uden øget fokus på inddragelse af børn og forældre, uden forventningsafstemningsmøder og uden hyppig opfølgning det første år, skal fungere som kontrolgruppe og vil blive inddraget i forbindelse med en ekstern evaluering af projektet (se nederst).

Med udgangspunkt i den indledende litteratursøgning, samt den ovenfor nævnte følgeforskning, skal der udarbejdes en rapport. Der skal desuden udvikles en praksisnær vejledning til opkvalificering af matchningsprocessen. Denne afprøves, implementeres og videreudvikles i Københavns Kommune. To andre kommuner deltager i projektet, nemlig Frederikssund og Herlev Kommune. Disse to kommuner er repræsenteret i projektets følgegruppe og vil afprøve de nye matchningsredskaber i egne kommuner, når de er udviklet og afprøvet i København, og derved medvirke til at kvalitetssikre redskabet. Desuden deltager Taarnby Kommune i projektet i et mindre forpligtigende samarbejde. Deltagelsen af disse tre kommuner vil give mulighed for værdifuld sparring på tværs af kommunegrænser og samtidig bidrage til en større spredning af projektets resultater.

Såvel rapport som vejledning skal afslutningsvis formidles bredt og gøres tilgængelig for samtlige af landets kommuner via en national konference og via udsendelse til ledere i samtlige kommuner. Rapporten og vejledningen vil også blive formidlet til sagsbehandlere og familieplejekonsulenter i hele landet via den undervisning, som Videnscenter for Familiepleje netop har påbegyndt for Socialstyrelsen under emnet "plejefamilieområdet". Endelig vil vi søge om at formidle projektets resultater ved KL's børnetopmøde, samt skrive en eller flere artikler til relevante fagblade.

Udover at nå ud til kommuner i hele landet, er en anden relevant aktør de sociale tilsyn. Siden den 1. januar 2014 har godkendelse og tilsyn med døgntilbud – herunder plejefamilier – været samlet i fem kommuner, der hver har ansvar for en hel region. Da godkendelse af plejefamilier til generelt plejeforhold varetages af de sociale tilsyn, forventes et projekt, der omhandler matchning mellem plejefamilier og børn, at være relevant for de sociale tilsyn. Vi vil derfor sikre at de fem socialtilsyn

får tilsendt såvel rapport som vejledning.

Til ekstern evaluering af projektet har vi indgået et samarbejde med konsulentfirmaet "CUBION". CUBION er specialiseret i lærende evaluering, og vil fra start til slut bistå med at sikre, at der er en bred forståelse af projektets mål og indhold blandt samtlige projektdeltagere. CUBION vil dels stå for at facilitere en kommunal workshop, hvor samtlige deltagende medarbejdere og ledere fra Københavns Kommune i fællesskab udvikler en forandringsteori for projektet. CUBION vil desuden gennemføre en midtvejsevaluering med fokus på de involverede medarbejders erfaringer med nye matchningsmetoder. Endelig står CUBION for en afsluttende evaluering af det samlede projekt, hvor der afholdes endnu et fokusgruppeinterview med kommunale medarbejdere. Resultaterne fra følgeforskningen inkluderes i den afsluttende evalueringsrapport. Afslutningsvis undersøger CUBION effekten af nye matchningsmetoder i forhold til sager i kontrolgruppen, bl.a. med fokus på kvalitet og sammenbrud.

3. Baggrund og problemstilling

Flere børn anbringes i familiepleje - et godt match mellem børn og plejefamilier er vigtigt

Anbragte børn og unge tilhører landets mest udsatte, med et stort behov for nærhed og støtte, samt basal omsorg fra stabile og kærlige voksne. Disse børn og unge har samtidig behov for en særlig indsats for at løfte deres skolepræstationer, da national og international forskning viser, at anbragte børn og unge klarer sig dårligere i skolen end andre børn. Under overskriften Nærhed og Omsorg blev det med Barnets Reform i 2011¹ besluttet at styrke familieplejeområdet: "Kommunen skal lægge vægt på anbringelsesstedets mulighed for at tilbyde nære og stabile voksenrelationer og herunder vurdere, om en anbringelse i en plejefamilie, jf. § 66, nr. 1-3, er mest hensigtsmæssig"². Derved har familiepleje fået forrang som anbringelsessted.

I overensstemmelse med målsætningen i Barnets Reform øges andelen af familieplejeanbringelser i disse år i hele landet (Center for Familiepleje, 2014 og Ankestyrelsen, 2014). Også i Københavns Kommune øges andelen af børn og unge der anbringes i familiepleje støt³. Senest har Socialforvaltningen igangsat et større program med titlen "Tæt på familien". Med dette nye program målrettet unge (det vil sige børn over 12) er en af intentionerne, at unge så vidt muligt skal vokse op i familier. Hvor det ikke er muligt for den unge at bo i sin egen familie, skal den unge så vidt muligt anbringes i familiepleje frem for på institution, da en familieplejeanbringelse anses for at være tættere på det "normale" end en institutionsanbringelse. Der er derfor behov for at finde flere kompetente plejefamilier, der kan give børnene og de unge den fornødne omsorg, støtte op om deres skolegang og introducere børnene og de unge til livet i en almindelig, velfungerende familie. Men det er ikke nok at finde flere plejefamilier - familierne skal også matche de konkrete børns behov.

Undersøgelser viser, at det at skulle flytte i en fremmed plejefamilie for mange børn i sig selv er en voldsom oplevelse, der bedst kan beskrives som en livskrise (Warming, 2005). Er barnet flyttet ind, og ender anbringelsen efterfølgende med at bryde sammen, påføres barnet endnu en alvorlig krise.

¹ Servicestyrelsen (2011): *Håndbog om Barnets Reform*. Odense, Servicestyrelsen.

² Serviceloven (LBK nr. 810 af 19/07/2012)

Det er derfor af afgørende betydning, at den rette plejefamilie findes fra starten. I en nyere undersøgelse blandt anbragte børn og unge foretaget af SFI, angives det at:

”20 pct. af undersøgelsens børn har haft erfaringer med at flytte inden for de sidste 2 år, og blandt dem oplyser halvdelen, at flytningen ikke var planlagt. Det indikerer, at et anbringelsesforløb er brudt sammen. De hyppigste grunde til, at anbragte børn flytter til et andet sted, beror efter børnenes egne besvarelser på *et mismatch mellem barnet og anbringelsesstedet*, på problemstillinger hos barnet selv eller på forhold i barnets familie” (Ottosen et al., 2014: 6, vores fremhævelse).

I den forbindelse er det særligt relevant at undersøge, hvordan risikoen for sammenbrud kan mindskes. Forskning på området viser, at sammenbrud oftest finder sted kort tid efter, at anbringelsen er etableret; Egelund et al. (2010) finder således, at to tredjedele af de sammenbrud, der finder sted, sker indenfor det første år efter anbringelsens etablering. Som Egelund påpeger, kan det undre:

”(...) at så mange sammenbrud sker hurtigt efter anbringelsen, hvor forvaltningen for nyligt har lagt arbejde i at finde det mest egnede anbringelsessted i forhold til barnets/den unges problemprofil, og hvor alle parter ideelt set skulle være forberedt på, hvad de går ind til” (Egelund, 2006, s. 52)

Det synes således tydeligt, at enhver indsats for at øge kvaliteten af familieplejeanbringelser, herunder at undgå sammenbrud, begynder med en systematisk og vidensbaseret matchningsproces.

Lovgivning og praksis i forhold til matchning af børn og plejefamilier

Det juridiske grundlag for anbringelse af børn og unge i familiepleje er beskrevet i Serviceloven. Heraf fremgår det, at såvel barnet/den unge som forældrene skal inddrages i forbindelse med eksempelvis en anbringelse udenfor hjemmet. Beslutninger om at iværksætte en given foranstaltning skal så vidt muligt ske i samtykke med forældremyndighedsindehaveren og barnet/den unge, der er fyldt 15 år. Men også børn yngre end 15 år skal høres i forbindelse med beslutningen om valg af anbringelsessted: *”barnets eller den unges synspunkter skal altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed”* (Serviceloven § 46, stk. 3). Hvad der er ’den passende vægt’, dvs. hvordan denne inddragelse forløber i praksis, er op til de relevante medarbejdere i den givne forvaltning. Myndigheden er forpligtet til at afdække barnets synspunkter i en såkaldt *”børnesamtale”* (Serviceloven § 48). Ifølge Vejledning til Serviceloven er formålet med denne samtale at:

”(...) den myndighed, som skal træffe afgørelse i sagen - typisk kommunen - får et førstehåndskendskab til det barn eller den unge, som sagen drejer sig om. Der kan således *gå væsentlige oplysninger tabt, hvis sagsbehandleren ikke selv taler med barnet eller den unge*. For det andet er det vigtigt, at der bliver taget hensyn til barnets eller den unges egen opfattelse af situationen. Samtalen skal derfor klarlægge barnets eller den unges egen holdning til den påtænkte afgø-

relse” (nr. 3, stk. 283, vores fremhævelse).

Lovgivningen er tavs hvad angår selve matchningsprocessen. I vejledningen til Serviceloven (Vejledning nr. 3 til Serviceloven, 2014) angives imidlertid en række faktorer, der ligger til grund for vurderingen af, hvorvidt en familie kan tildeles en plejetilladelse, herunder omfanget af udearbejde, relevant faglig baggrund eller erfaring, samliv, alder osv. I en analyse af disse kriterier finder Brønserud og Dessau at:

”De kriterier, som lovgivningen peger på skal definere en plejefamilies egnethed, synes i vid udstrækning at fokusere på *ydre forhold* ved plejefamilien, mens indre faktorer såsom plejefamiliens værdier og menneskelige kvaliteter i mindre udstrækning diskuteres. Dette må betragtes som en stor mangel, da netop plejefamiliens indre kvaliteter er afgørende for, om en gensidig tilknytning mellem plejebarn og plejefamilie kan finde sted” (Brønserud & Dessau, 2002, s. 104 vores fremhævelse).

Særligt fra børnenes og forældrenes perspektiv er der grund til at antage, at plejefamiliens såkaldt *indre kvaliteter* er mindst lige så væsentlige, hvis ikke mere. Det er derfor nødvendigt, at processen med at matche børn og plejefamilier også tager højde for disse faktorer.

Flere nye undersøgelser beskæftiger sig specifikt med matchningsprocessen. I en undersøgelse af samarbejdet mellem kommuner og plejefamilier foretaget af Ankestyrelsen, fremhæves matchningsprocessen som afgørende for et vellykket anbringelsesforløb (Ankestyrelsen, 2014). Familieplejekonsulenter i Københavns Kommune peger i en evaluering af et projekt omhandlende kommunale plejefamilieanbringelser tilsvarende på, at ”det gode match” er den vigtigste faktor, når et barn skal anbringes i familiepleje (Christensen 2015). I en nylig evaluering af det specialiserede familieplejeområde foretaget af Deloitte anbefales det, at udvikle ”(...) konkrete spørgeguides til anvendelse i matchningsprocessen, der bidrager til at sikre, at de relevante forhold i familierne afdækkes i relation til den konkrete anbringelse” (Deloitte, 2014:13). Det beskrives desuden, at den rette matchning afhænger af et tilstrækkeligt kendskab til barnet og plejefamilien, et effektivt samarbejde mellem de involverede aktører, samt inddragelse af såvel barn, forældre og plejeforældre (Deloitte, 2014:85). Rapporten konkluderer imidlertid også, at det endnu er relativt uklart, hvad matchningsprocessen konkret indebærer: ”Sammenlignet med eksempelvis kommunernes beskrivelser af godkendelsesredskaber virker matchningsprocessen som et vanskeligere felt at få greb om” (Deloitte, 2014:84).

I forbindelse med udviklingen af nærværende projekt har Videnscenter for Familiepleje foretaget en indledende undersøgelse af aktuel praksis på matchningsområdet i en række andre danske kommuner. Der kan på denne baggrund umiddelbart identificeres følgende fællestræk:

- 1) Først og fremmest er praksis lokalt forankret og varierer fra kommune til kommune
- 2) Den konkrete, lokale fremgangsmåde er sjældent manualiseret eller på anden måde formaliseret. I de tilfælde, hvor der foreligger manualer og procedurebeskrivelser på matchningsområdet, fokuserer disse hovedsageligt på koordinering af samarbejdet mellem professionelle i forvaltningen og afgrænsning af ansvarsområder, og i mindre grad på barnets og for-

ældrenes perspektiver og hvordan disse inddrages.

- 3) I det omfang barnet og/eller forældrene høres, sker dette typisk i den indledende fase (f.eks. i forbindelse med børnesamtaler, typisk forestået af sagsbehandler), eller efter der er truffet valg om en konkret plejefamilie (f.eks. når barn og forældre sammen med sagsbehandler og familieplejekonsulent besøger plejefamilien). Den egentlige matchningsproces foregår således *uden barnets og forældrenes involvering*.
- 4) Denne proces er i vid udstrækning baseret på en *skriftlig beskrivelse* af barnet. Den medarbejder, der er ansvarlig for at finde det rette match (ofte en familieplejekonsulent), baserer således ofte denne beslutning på andenhåndsviden om barnet, formidlet igennem en anden medarbejder i forvaltningen (ofte en sagsbehandler). Det er undtagelsen, at vedkommende personligt møder barnet/den unge eller dennes forældre, inden der foretages et match.

Sidstnævnte peger på et forhold, der ud fra et børneperspektiv er problematisk, nemlig at den professionelle, der har til opgave at matche barnet/den unge med en konkret plejefamilie, i princippet kan gøre dette *uden personligt at have mødt barnet/den unge*. Dette forekommer særligt problematisk sammenholdt med ovenfor citerede formål med børnesamtalen (at sikre myndighedens førstehåndskendskab til barnet for at undgå, at vigtige oplysninger går tabt).

Inddragelse af barnet/den unge i matchningen

Det er de ovenfor nævnte problematikker i forhold til den nuværende matchningsproces, som vi med nærværende projekt ønsker at adressere. Overordnet kan det konstateres, at der er behov for at skabe en mere *vidensbaseret og systematisk* matchningsproces, med en *øget inddragelse* af børn og forældre. Netop i forhold til denne inddragelse er det nødvendigt at gøre sig nogle etiske overvejelser. Hvad angår inddragelsen af barnet omtaler praktikere ofte hvad Warming (2002, s. 79) beskriver som "(...) *dilemmaet mellem beskyttende umyndiggørelse og belastende indflydelse*". Dette illustrerer, at man ved ikke at inddrage børnene i beslutninger omkring anbringelsen umyndiggør dem og samtidig ved at inddrage dem risikerer at belaste dem med en følelse af ansvar i forbindelse med nogle valg, de ikke nødvendigvis kan overskue konsekvenserne af. Det er derfor afgørende, at der udvikles en metode til at inddrage børn og unge (i dette tilfælde i matchningsprocessen), der muliggør, at børnene opnår reel indflydelse uden, at de oplever denne indflydelse som en belastning (Jensen, 2014). Der kan ligeledes være situationer, hvor barnet kan opleve loyalitetskonflikter forbundet med det at blive inddraget i situationer, der opleves som et valg mellem f.eks. biologiske og plejeforældre (Ibid.). Det må derfor til enhver tid sikres, at barnet forstår formålet med, og rammerne for, denne inddragelse, og har mulighed for at sige fra.

I praksis må det forventes at variere om og hvordan man kan inddrage et barn eller en ung i beslutningen om anbringelse i en plejefamilie. Dels sætter barnets alder og modenhed en ramme for graden af inddragelse; dels har barnets tidligere erfaring stor betydning. Mens nogle børn har tidligere erfaringer med at være anbragt, har andre ingen erfaringer hermed og derfor måske også sværere ved at forestille sig, hvad man kan forvente. Det er dog sandsynligt, at de fleste omsorgssvigtede børn og unge vil have nogle forestillinger om hvordan de kunne tænke sig en god eller "normal" familie (for uddybning af dette se videncentrets undersøgelsen om teenagere i familiepleje, afsnit om *drømmen om en "rigtig familie"* i Larsen, Frederiksen og Klyvø 2012:73-74). I samme undersøgelse blandt teenagere i familiepleje angav 44 % af de teenageanbragte unge, at de ved anbringelsen var blevet spurgt, om de helst ville bo hos en plejefamilie, nogle de kendte i forvejen (net-

værksanbringelse) eller på et børnehjem/opholdssted. 28 % angav, at de ikke var blevet spurgt, og 28 % vidste ikke/kunne ikke huske, om de var blevet spurgt (Ibid:110). Den ret høje andel af unge, der ikke vidste/kunne huske, om de var blevet spurgt, kan måske ses som et udtryk for, at en anbringelse opleves kaotisk for mange unge.

I en anden af videnscentrets undersøgelser blandt familieplejeanbragte børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund i Københavns Kommune blev børn, unge og forældre spurgt, om de var blevet involveret i forbindelse med valg af plejefamilien og om de kunne huske, hvilke ønsker og forventninger de havde haft inden anbringelsen. Undersøgelsen konkluderede, at børnene og forældrene havde haft nogle ret konkrete ønsker, men at de ikke var blevet spurgt om disse, bl.a. fordi de kommunale medarbejdere var bange for ikke at kunne indfri til disse ønsker (Larsen 2009). Undersøgelsen anbefalede på den baggrund, at man altid undersøger såvel forældre som børns ønsker til en kommende plejeanbringelse, og efterfølgende går i dialog med barnet/den unge og forældrene om i hvilket omfang det er muligt at imødekomme disse ønsker.

I forhold til inddragelsen af både barnet såvel som forældre, plejeforældre og praktikere er det desuden vigtigt at være bevidst om, hvad der kan betegnes som "inddragelsens karakter". Roger Hart har i 1922 for UNICEF udarbejdet en stige som metafor til at beskrive en niveaudeling af forskellige typer af inddragelse af børn og unge (Hart, 1992). I nærværende sammenhæng er den centrale pointe, at reel inddragelse af børn/unge indebærer et fokus og refleksion omkring metoder og formål med inddragelsen. Uden dette forbliver inddragelsen af børnene/den unge tom eller symbolsk. Ethvert projekt, der ønsker at øge inddragelsen af børnene/den unge i bestemte beslutningsprocesser, bør derfor rumme en vis refleksion omkring hvordan (og hvorvidt) det er muligt at denne inddragelse bliver af reel snarere end symbolsk karakter, samt formålet og etikken i inddragelsen (Warming, 2011). Der fastholdes en opmærksomhed på disse etiske fokuspunkter i projektet.

4. Præsentation af ansøgeren

Ansøger er Center for Familiepleje/Videnscenter for Familiepleje (ViF). Center for Familiepleje er et center under Socialforvaltningen i Københavns Kommune, hvis primære opgave er at rekruttere, godkende og uddanne plejefamilier, matche børn og unge med relevante plejefamilier, samt yde råd og vejledning til plejefamilier. Videnscenter for Familiepleje er Københavns kommunes videnscenter på anbringelsesområdet, etableret som en enhed indenfor rammerne af Center for Familiepleje. Videnscentrets overordnede formål er at styrke kvaliteten i anbringelser af børn og unge nationalt og i Københavns Kommune.

Videnscentret gennemfører løbende kombinerede kvalitative og kvantitative undersøgelser af praksis på anbringelsesområdet, hvor de anbragte børn og unges perspektiver tillægges en særlig vægt. Undersøgelserne omsættes afslutningsvis til rapporter og praksisnære, kortfattede inspirationsmaterialer eller vejledninger, der formidles til praktikere i hele landet. Videnscentret har desuden siden 2011 fungeret som specialist på anbringelsesområdet for VISO, den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation på det sociale område, og er i den forbindelse involveret i løsningen af vanskelige anbringelsessager i hele landet. Aktuelt står Videnscentret desuden for at undervise sagsbehandlere og familieplejekonsulenter i hele landet på Socialstyrelsens videnskursus omhandlende familieplejeområdet. Disse to sidstnævnte funktioner medfører, at videnscentret kommer

meget bredt ud til kommuner i hele landet, hvilket giver os en unik mulighed for at udbrede nærværende projekts resultater og praksisnære redskaber.

Der tilknyttedes en projektleder og en projektmedarbejder fra videnscentret i hvad der svarer til et helt årsværk over to år til projektet. Ydermere tilknyttedes to familieplejekonsulenter fra Center for Familiepleje i hvad der svarer til et årsværk, og et antal sagsbehandlere fra myndighedssiden i hvad der samlet set svarer til trekvart årsværk. Projektleder er Cand.comm Signe Bressendorff fra ViF. Signe har været en del af ViF siden etableringen i 2007 og har således mange års erfaring på området, praktisk såvel som forskningsrelateret. Hendes kernekompetencer inkluderer metodeudvikling på familieplejeområdet, netværkspleje, samværsproblematikker og tilsyn. Leder af Videnscenter for Familiepleje og antropolog Mette Larsen, som har mangeårig forskningsmæssig og praksisnær viden om anbringelsesområdet, vil bidrage med løbende faglig sparring og kvalitetssikring. Endelig vil vi tilknytte endnu en akademisk projektmedarbejder fra videnscentret.

ViF har tidligere modtaget støtte fra Egmont Fonden i forbindelse med det afsluttede projekt "Pleje-familier til teenagere". Selv om projektet formelt blev afsluttet i 2013, holder ViF stadig oplæg for andre kommuner om projektets resultater og anbefalinger; senest i marts måned 2015 i Rudersdal Kommune. Endvidere har ViF modtaget støtte fra Egmont Fonden i forbindelse med det igangværende projekt "Børn og unge med kronisk sygdom eller handicap i familiepleje".

5. Formål og succeskriterier

Projektets overordnede formål er at opkvalificere, hvad der i fagsprog kaldes "matchning", som betegner processen med at finde den rette plejefamilie til det unikke barn, for derved at styrke kvaliteten og forebygge sammenbrud i familieplejeanbringelser.

Med projektet ønsker vi at matchningsområdet bliver mere vidensbaseret og i højere grad præges af systematiske metoder. Denne systematik vil gøre processen mere gennemsigtig og dermed øge mulighederne for den fortsatte, erfaringsbaserede udvikling og opkvalificering af praksis. I den forbindelse skal ViF sikre, at følgende resultatmål og succeskriterier opnås:

Resultatmål:

- En rapport, der sammenfatter litteraturstudiets og følgeforskningens resultater og anbefalinger.
- En vejledning med praksisnære værktøjer til sagsbehandlere og familieplejekonsulenter - forinden afprøvet i Københavns Kommune, Herlev og Frederikssund Kommune.
- Formidling af rapportens konklusioner og anbefalinger samt vejledningen til relevante medarbejdere og ledelse i Center for Familiepleje og i de seks børnefamilieenheder i Københavns Kommune.
- Formidling af projektets konklusioner og anbefalinger samt vejledningen til de fem socialtilsyn.
- Formidling af projektets konklusioner og anbefalinger samt vejledningen til relevante medarbejdere og ledelse ved en national konference for kommuner og forskere i hele landet.
- Formidling af projektets konklusioner og anbefalinger til kommuner i hele landet ved KL's børnetopmøde

- Formidling af rapportens konklusioner og anbefalinger i form af en eller to artikler til relevante fagblade

Succeskriterier:

Fagprofessionelle fra Københavns Kommune og landets øvrige kommuner har opnået større viden om de kvalitative processer i matchning.

- Børnene/de unge i de 25 konkrete sager oplever sig reelt inddraget i matchningen.
- Forældre i de 25 konkrete sager oplever sig hørt og inddraget i matchningen.
- Den nye tilgang til matchning implementeres (hvis den viser sig effektiv) i hele Københavns Kommunes Socialforvaltning
- Socialstyrelsen orienteres om den nye matchningsproces og opfordres til at inkludere et afsnit om matchning og vigtigheden af at inddrage børn/unge og forældre aktivt i denne proces i "Vejledning om støtte til børn og unge og deres familier".
- Der er opnået offentlig opmærksomhed, herunder god pressedækning på rapporten/vejledningen og/eller konferencen.

6. Målgruppen

Den primære målgruppe er børn og unge i alderen 8 år og opefter, der skal anbringes i familiepleje, samt deres forældre. Anslået nyanbringes ca. 60 børn og unge i denne aldersgruppe om året i plejefamilie i Københavns Kommune.

Den sekundære målgruppe er plejefamilier, såvel de "almindelige" plejefamilier som de såkaldt "kommunale" plejefamilier.

Endelig udgøres projektets tredje målgruppe af praktikere på området, dvs. medarbejdere på tværs af kommuner beskæftiget med matchning af børn og plejefamilier (primært sagsbehandlere og familieplejekonsulenter, samt ansatte i de sociale tilsyn og Socialstyrelsen). Mere indirekte er relevante forskningsinstitutioner, politikere og andre interesserede en del af målgruppen.

7. Hovedaktiviteter og arbejdsmetode

Aktionsforskning

"Det gode match" er et metodeudviklings- og aktionsforskningsprojekt, idet der løbende udvikles og afprøves nye tilgange til matchningsprocessen i et tæt samarbejde mellem forskere, praktikere, børn/unge og forældre. Aktionsforskning er baseret på værdier om deltagelse og demokrati i udviklingen af praktisk viden (Reason & Bradbury, 2001). De traditionelle grænser mellem forskere og praktikere ophæves med det formål at skabe resultater af praktisk relevans som oplevet af feltets aktører (Clausen & Lorentzen, 1992). Aktionsforskningstilgangen afspejles også i, at vi implementerer, mens vi følgerforsker, og at resultaterne af følgerforskningen løbende indarbejdes i implementeringsdelen.

Afdækning af forskning og viden på området

Projektets dataindsamlingsfase indledes med et *litteraturstudie* med henblik på at danne overblik over eksisterende national og international viden og forskning på området. Sideløbende hermed

undersøges det, hvilke kommuner der allerede arbejder med involvering af børn og forældre i matchningen, hvordan og med hvilket udbytte.

Nye tilgange i matchningsarbejdet

På praksissiden indledes projektet med et kick-off seminar for samtlige involverede kommunale medarbejdere og ledelse i projektet, med det formål, at medarbejdere og ledelse er informeret om hensigten med projektet og afklarede i forhold til, hvordan der videre skal arbejdes i projektet. Der skal udarbejdes udvælgelseskriterier for de 25 sager og udvælges metoder til hvordan der i praksis skal arbejdes i sagerne (se nedenfor). Konsulentfirmaet CUBION, som står for at evaluere projektet, deltager i dette indledende møde og faciliterer udarbejdelsen af en forandringsteori med deltagerne. Dette vil sikre, at samtlige projektdeltagere opnår en klar fælles forståelse af projektets mål og indsats. På baggrund af dette indledende møde og relevant forskning fra det indledende litteraturstudie beslattes desuden det endelige evalueringsdesign og designet for følgeforskningen.

Dernæst skal projektets arbejdsgruppe indkaldes til møde, hvor det skal besluttet hvilke metoder der skal anvendes i matchningsarbejdet for at sikre større inddragelse af børn/unge. Foreløbigt er der følgende idéer:

- Til børn i alderen 8-12 kan der anvendes visuelle redskaber som fx Signs of Safety – De 3 huse (Bressendorff og Ørum Madsen 2011).
- For unge i alderen 13-18 år kan det afprøves at lade den unge interviewe plejefamilien selv inden en anbringelse. En anden mulighed er at etablere gensidige kontrakter mellem den unge og plejefamilien om, hvad parterne hver især forpligter sig til at gøre for, at anbringelsen kan lykkes. Endelig er der i KK tanker om at etablere et ungepanel, eller andre former for ung til ung dialog (alternativt kan vi involvere ”De fire årstider”, som er et værested i Københavns Kommune for anbragte og tidligere anbragte), således at unge, der skal anbringes, kan møde andre allerede anbragte unge, som en hjælp til at dele følelser og tanker om at bo i plejefamilie.
- Bogen fra børn og unge i plejefamilie til andre børn og unge, der står overfor en plejefamilieanbringelse, som er udarbejdet i forbindelse med videnscentrets teenageprojekt, vil blive udleveret til børnene/de unge og anvendt som udgangspunkt for en snak om hvad det vil sige at bo i plejefamilie.

Yderligere er der en række andre idéer, som arbejdsgruppen skal drøfte og prøve af i projektperioden. Det drejer sig om:

- Afprøvning af nye og andre samarbejdsformer de professionelle imellem. Hvor det traditionelt kun er sagsbehandler, der taler med barnet/den unge og forældrene, skal det afprøves at familieplejekonsulenten også møder disse parter, inden der findes en plejefamilie.
- Tæt dialogbaseret samarbejde mellem sagsbehandler og familieplejekonsulent der etableres helt fra starten af en ny sag, med henblik på at kunne styrke samarbejdet og forebygge samarbejdsvanskeligheder de kommunale aktører imellem
- Afholdelse af samarbejdssamtaler/forventningssamtaler mellem barnet, dets familie og plejefamilien samt kommunale aktører før anbringelsen, med det formål at afstemme gensidige forventninger og etablere et godt fremadrettet samarbejde.

- Hyppig opfølgning – særligt i starten af anbringelsen – med fokus på barnets indslusning og trivsel i plejefamilien og for børn i skolealderen også med fokus på trivsel i skolen/på uddannelsesinstitution.

Følgeforskning i 25 nye sager

Imens der arbejdes i de 25 nye sager, gennemføres *følgeforskning* i 10 af disse sager hvor børnene og de unges synspunkter og erfaringer afdækkes. Tilsvarende gennemføres kvalitative interviews med 10 forældre. Omdrejningspunktet for disse interviews vil være børnene/de unge og forældrenes oplevelse af matchningen; hvordan blev de inddraget? Oplevede de, at deres ønsker og behov blev imødekommet? Hvad fungerede godt i det konkrete match? Hvad fungerede mindre godt? Desuden gennemføres et fokusgruppeinterview med plejeforældre, der skal give viden om plejefamiliernes perspektiver på matchningen. I samarbejde med CUBION bliver der udarbejdet registreringsark, som skal udfyldes af de deltagende centre og kontrolcentre. På baggrund af disse opsamles løbende viden om ressourcetræk, konkrete aktiviteter i forhold til matchning og involvering af forældre og børn, samt sammenbrud.

Udarbejdelse af rapport

På baggrund af den indledende kortlægning af litteratur på området, samt data fra følgeforskningen, udarbejdes en rapport. Rapporten afsluttes med konkrete og handlingsanvisende anbefalinger til relevante aktører på området.

Udvikling af praksisnær vejledning

Med udgangspunkt i ovenfor nævnte rapport udarbejdes en praksisnær vejledning, der kan anvendes i matchningsprocesser. Vejledningen skal indeholde tydelige og praksisnære anbefalinger til hvad matchningsprocessen kvalitativt skal indeholde og hvordan den kan gennemføres, herunder hvordan de forskellige relevante parter (barnet selv/den unge, forældrene, plejeforældrene) kan inddrages. Desuden skal metoder til at inddrage børn og unge i forskellige aldersgrupper beskrives. Denne vejledning præsenteres ved en workshop med repræsentanter fra de forskellige aktører involverede i matchningsprocessen i Københavns Kommune, dvs. primært sagsbehandlere og familieplejekonsulenter, samt deres ledere. Formålet med workshoppen er at få feedback på redskabet, så det kan videreudvikles og efterfølgende implementeres i hele kommunen (for bred formidling til hele landet, se nedenfor pkt. 8).

Efterfølgende afprøves vejledningen i Herlev og Frederikssund Kommune, og justeres, inden den sendes bredt ud til kommuner i hele landet.

8. Formidlingsaktiviteter

Projektets forløb og resultater formidles internt via de respektive intranet for Center for Familiepleje og de enkelte socialcenterenheder i Københavns Kommune. Center for Familieplejes nyhedsbrev såvel som Facebook-side, der når ud til plejefamilier og fagprofessionelle i hele landet, vil desuden løbende informere om projektet. Undervejs opfordres følgegruppens medlemmer (der alle modtager en rapport samt matchningsvejledningen ved projektets afslutning) til at udbrede projektets

formål og resultater.

Den afsluttende rapport samt matchningsvejledningen formidles ved oplæg og dialog med Københavns Kommunes Børnefamiliecentre, som er de enheder, hvor sagsbehandlerne er ansat. Ligeledes introduceres rapport og matchningsvejledning for familieplejekonsulenter i Center for Familiepleje.

Den afsluttende rapport samt den endelige matchningsvejledning sendes i papirform til de fem sociale tilsyn og til relevante ledelsesrepræsentanter på familieplejeområdet i hele landet. Ligeledes modtager samtlige kommuner og relevante organisationer en pdf-udgave af rapporten og vejledningen og tilbydes mulighed for at bestille matchningsvejledningen på tryk. Ved samme lejlighed inviteres interesserede praktikere til at deltage i konferencen i 2017.

Ved projektets afslutning præsenteres rapport og vejledning ved en landsdækkende konference, der henvender sig bredt til kommunalt ansatte medarbejdere og ledere samt forskere og andre med interesse for området.

Endelig vil vi søge om at formidle projektets resultater for kommuner i hele landet ved KL's børnetopmøde, samt skrive en eller flere artikler til relevante fagblade.

I slutningen af projektperioden vil vi desuden tilbyde at afholde oplæg i landets øvrige kommuner om projektets erfaringer og den nyudviklede matchningsvejledning.

9. Forankring og videreførelse af initiativet og dets resultater

Undersøgelsen munder ud i en rapport og en vejledning med konkrete værktøjer til relevante fagpersoner i Københavns Kommune og på landsplan. Det er vores intension at skabe dialog og debat om emnet i hele landet, da vi mener, at et godt match er fundamentet for en vellykket anbringelse. Da vi som tidligere nævnt i forvejen underviser kommuner i hele landet på Socialstyrelsens videnskursus om plejefamilieområdet, kan vi indarbejde et oplæg om matchningsprojektets resultater og anbefalinger i undervisningen og dermed nå meget bredt ud.

Som en del af implementeringen af undersøgelsens resultater vil vi desuden gennemføre dialogbaserede oplæg for familieplejekonsulenter i Center for Familiepleje samt sagsbehandlere og ledere fra de seks borgercenterenheder i Københavns Kommune. Vi vil desuden afholde en faglig formiddag for relevante ledere og medarbejdere i Københavns Kommunes stabsfunktion. Dette for at formidle undersøgelsens resultater samt for at debattere den videre implementering i Københavns Kommune.

Herlev og Frederikssund Kommune er repræsenteret i projektets følgegruppe, og vil bidrage til projektet ved at afprøve de nye matchningsredskaber i egne kommuner, og derved medvirke til at kvalitetssikre redskabet. Denne afprøvning af redskabet i to andre kommuner vil være med til at sikre, at redskabet kan anvendes af forskellige kommuner med forskellig organisering på plejefamilieområdet og dermed sikre, at det kan inspirere kommuner i hele landet. Også Taarnby kommune deltager i projektet omend i et mindre forpligtigende samarbejde, og repræsentationen af disse tre kommuner vil øge spredningen af projektets resultater. Det er i den forbindelse værd at nævne, at Herlev allerede indgår i et tværkommunalt samarbejde med Gentofte, Gladsaxe, Rødovre og Lyng-

by-Taarbæk, samt med Rudersdal Kommune.

Som kommunalt videnscenter på området vil vi endelig under og efter projektperioden holde dialogbaserede oplæg i andre kommuner, for at udbrede projektets resultater og konkrete værktøjer.

10. Evaluering og dokumentation

Med henblik på en mere overordnet og tværgående vurdering af indsatsens resultater gennemføres en ekstern evaluering. Evalueringen vil blive tilrettelagt så den får udsigelseskraft om indsatsens resultater og tværgående centrale læringspunkter. Evalueringen vil dermed bidrage med brugbar viden for såvel Københavns Kommune, kommunerne i følgegruppen og landets øvrige kommuner.

VIF har i forbindelse med evalueringen indgået et samarbejde med Konsulenthuset CUBION. Konsulenthuset CUBION har udviklet den lærende evaluering, hvor fokus er rettet mod processen, løbende læring, sparring og justeringer af indsatsen på baggrund af indsamlede forbedringsforslag undervejs. CUBION lægger afgørende vægt på, at deres evalueringsforløb giver valide resultater *samtidig med*, at forløbene er udviklende og dermed giver mulighed for læring og forbedringer af praksis både i løbet af og efter evalueringsprocessen. Evalueringstilgangen og -designet vil således sikre løbende læring og feedback til projektleder og styregruppe, arbejdsgruppe og følgegruppe, herunder forslag til tilpasning af indsatsen samt løbende anbefalinger til best practise og next practise. Desuden vil evaluator deltage i formidling af evalueringens resultater på temadag ved projektets afslutning.

Evalueringen vil dokumentere effekten af de nye tiltag ved at sammenholde resultaterne af matchningsprocesserne i de to udvalgte børnefamilieenheder med matchningsprocesserne i de to udvalgte kontrolgruppe børnefamilieenheder. Fokus vil primært være rettet mod andelen af sammenbrud indenfor det første år i anbringelsessagerne og den oplevede kvalitet af sagerne, set fra medarbejdernes perspektiv.

Evalueringsaktiviteter

- Evalueringen indledes med udarbejdelse af en forandringsteori, der vil tydeliggøre mål, succeskriterier og indikatorer for projektet og som vil udgøre rygraden i evalueringen
- Udarbejdelse af endeligt følgeforsknings- og evalueringsdesign
- Udarbejdelse af registreringsark til de deltagende enheder og til kontrolenhederne. Derved sikres relevant viden om ressourcetræk, konkrete aktiviteter i forhold til matchning og involvering af forældre og børn, om barnet er blevet præsenteret for mere end en plejefamilie mm.
- Analyse af relevant eksisterende statistik for både de udvalgte enheder og kontrolgruppe enhederne. VIF trækker data i CSC systemet og udleverer data på aggregeret niveau til CUBION og variable som køn, alder, årsag til anbringelse og evt. plejefamiliernes anciennitet vil

indgå i analysen.

- Gennemførelse af fokusgruppeinterview med medarbejdere på de to udvalgte børnefamilieenheder og børnefamilieenhederne i kontrolgruppen – midtvejs og afslutningsvist
- Fokusgruppeinterview med styregruppen, projektgruppen og følgegruppen – midtvejs og afslutningsvist
- CUBION bidrager desuden med løbende sparring til projektlederen vedrørende dataindsamlingsaktiviteter i forbindelse med følgeforskningen og vil eksempelvis kvalitetssikre interviewguides mm.
- Analyse og udarbejdelse af hhv. en midtvejs (sommer 2016) og en afsluttende evaluering (sensommer 2017)

Formidling af evalueringens resultater på afsluttende temadag.

11. Organisering og samarbejdspartnere

Det helt overordnede ansvar for projektets fremdrift og kvalitet ligger i Videnscenter for Familiepleje hos leder Mette Larsen.

Der nedsættes en kommunal styregruppe til projektet bestående af to områdechefer fra Borgercenter Børn og Unge (Amager og Valby-Vesterbro), samt en afdelingsleder fra Center for familiepleje og lederen af videnscenter for familiepleje. Styregruppen har ansvar for projektets fremdrift og forpligter sig til at være behjælpelig, så projektets tids- og aktivitetsplan kan overholdes. Projektlederen Signe Bressendorff deltager i styregruppens møder. Styregruppen mødes ca. 2 gange årligt.

Der nedsættes ligeledes en kommunal arbejdsgruppe, bestående af sagsbehandlere fra Borgercenter Børn og Unge Amager og Valby-Vesterbro og familieplejekonsulenter fra Center for Familiepleje. Projektgruppen mødes 3-4 gange årligt. Projektlederen indkalder til disse møder. Den kommunale arbejdsgruppe drøfter de aktuelle sager og metoder.

Endelig nedsættes en ekstern faglig følgegruppe til løbende sparring, monitorering og kvalitetssikring af projektet. Vi har god erfaring fra tidligere projekter med at lade følgegrupper udgøres af en kombination af eksterne forskere og andre aktører med ekspertise og viden om emnet sammen med kommunalt ansatte medarbejdere. Følgegruppen skal være med til at kvalitetssikre projektet og bidrage samtidig til at skabe interesse for projektet og at formidle resultaterne. Følgegruppen mødes i alt fire gange i projektperioden.

Følgegruppens deltagere er ikke endeligt afklaret endnu men vi forestiller os følgende deltagere: Repræsentanter fra andre kommuner (vi er aktuelt i dialog med Frederikssund, Herlev, Tårnby, som alle har vist positiv interesse for projektet), en repræsentant fra Socialtilsyn Hovedstaden, en repræsentant fra FABU (visitor Heidi Møller Rasmussen), en repræsentant fra De fire årstider (kommunal værested for anbragte og tidligere anbragte), en repræsentant fra Børnerådet, en repræsentant fra De Anbragtes Vilkår, en repræsentant fra Forældre støtten, en repræsentant fra Ple-

jefamiliernes LandsForening (PLF), en repræsentant fra Metropoli (eventuelt Louise Harkes, Adjunkt), samt en repræsentant fra Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold. Fra Københavns Kommune Birgitte Schjær Jensen, Afdelingsleder Børnefamiliecenter Amager (udgav i 2014 PhD-afhandlingen: "Inddragelse af udsatte børn og unge i socialt arbejde - reel inddragelse eller symbolsk retorik?") samt en sagsbehandler, en familieplejekonsulent, en afdelingsleder fra Center for Familiepleje og lederen af videnscenter for familiepleje.

12. Tidsplan

Der gøres opmærksom på, at nedenstående er et udkast, og at de konkrete perioder kan ændre sig alt efter støttebevilling.

Tids- og aktivitetsmatrix		
Hvornår	Aktivitet	Ansvarlig
Januar – august 2015 (ikke inkluderet i den toårige projektperiode)	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af projektbeskrivelse. • Identificere relevante samarbejdspartnere og medlemmer af følgegruppe. • Fondssøgning. 	Signe Bressendorff (SB) og Mette Larsen (ML)
September - oktober 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Afdække eksisterende forskning og litteratur på området. • Afdække andre kommuners tiltag på området • Kick-off møde for samtlige involverede medarbejdere og ledere i projektet. Udarbejdelse af forandringsteori og design for følgeforskning og evaluering • Nedsættelse af egentlig arbejdsgruppe • Udarbejdelse af udvælgelseskrav for de 25 sager • Udvalgelse af nye metoder, der skal prøves af i sagerne – fx nye måder at samarbejde på og nye måder at inddrage børn og forældre • Møde i styregruppen 	Signe Bressendorff, projektgruppe og styregruppe CUBION
Oktober 2015 – februar 2016	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdet i de konkrete anbringelsessager påbegyndes i de to deltagende enheder • Etablere aftaler om i alt 20 kvalitative interviews med børn/unge samt med biologiske forældre efterhånden som matchningen er gennemført • Udvikle interviewguides til kvalitative interviews. • Påbegynde kvalitative interviews. • Arbejde i de konkrete sager • Møde i styregruppen • Møde i følgegruppen 	Sagsbehandlere og familieplejekonsulenter SB og projektmedarbejder
Marts- juli2016	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdet i de konkrete sager fortsættes • Udpege og invitere plejeforældre til fokusgruppeinterview. • Udvikle interviewguide og gennemføre fokusgruppeinterview med plejeforældre • Udarbejde interviewguides til interviews med børn/unge og forældre 	Sagsbehandlere og familieplejekonsulenter SB og projektmedarbejder
August - okto-	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdet i de konkrete sager fortsættes 	Sagsbehandlere og

ber 2016	<ul style="list-style-type: none"> • Afholde andet følgegruppemøde. • Påbegynde kvalitativ data analyse og rapport skrivning (20 kvalitative interviews og et fokusgruppeinterview) • Møde i styregruppen • Forberedelse af national konference • Midtvejsevaluering 	familieplejekonsulenter SB og projektmedarbejder CUBION
August - november 2016	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdet i de konkrete sager fortsættes • Første udkast til rapport udarbejdes • Første udkast til matchningsvejledning udarbejdes • Afholde tredje møde i følgegruppen. Præsentere foreløbig rapport og udkast til matchningsvejledning • Forberede national konference 	Sagsbehandlere og familieplejekonsulenter SB og projektmedarbejder
December 2016 – april 2017	<ul style="list-style-type: none"> • Præsentere arbejdsgruppen, styregruppen og følgegruppen for rapport og matchningsvejledning. • Formidling af rapport og matchningsvejledning til Københavns Kommunes 6 sagsbehandler-centre • Forberede national konference 	SB og projektmedarbejder
Maj – august 2017	<ul style="list-style-type: none"> • Afholde fjerde møde i følgegruppen • Afholdelse af landsdækkende konference • Oplæg ved KL's Børnetopmøde • Artikel til fagblade skrives • Endelig evaluering af projektet. 	SB og projektmedarbejder CUBION

13. Langsigtet effekt

Børn og unge der anbringes udenfor hjemmet har som oftest oplevet turbulens, mange skift og stor grad af ustabilitet i hjemmet. Når anbringelser udenfor hjemmet iværksættes, er det for at tilbyde børn og unge tryghed, omsorg og stabile og nære voksenrelationer. Paradoksalt oplever ca. halvdelen af de anbragte børn og unge netop skift, turbulens og ustabilitet, og at anbringelserne bryder sammen. Regeringen ønsker med sine fremsatte 2020 mål at nedsætte antallet af sammenbrud og dermed gøre op med dette paradoks. Blandt andet derfor er det målet at sikre bedre matchning i anbringelserne og til stadighed at arbejde med at forbedre kvaliteten af anbringelsesstedernes arbejde. Det er denne ramme som nærværende projektskriver sig ind i.

Til trods for at det synes indlysende at en god anbringelse starter med et kvalificeret matchningsarbejde, er det så vidt vides ingen steder undersøgt og beskrevet hvad et sådant "godt match" indeholder. Projektets overordnede formål er derfor, at opkvalificere matchningsprocessen. Ved at udarbejde systematiske og vidensbaserede metoder til arbejdet med matchning, som prøves af i 4 kommuner og sidenhen udbredes til alle landets kommuner, er målet at børn og forældre føler sig mere inddraget i matchningen, samt at der sker færre sammenbrud.

Projektet arbejder på tre planer:

Inddragelse af børn og unge i matchningen

Ved at inddrage børn og unge i forskellige aldersgrupper i matchningen mellem barn/ung og plejefamilie er forventningen den, at børnene og de unge i højere grad vil føle sig respekteret og hørt, og derved bibeholde tilliden til systemet og deres egne rettigheder som medborgere. I projektperioden arbejdes der med at inddrage børnene aktivt i processen med at finde den rette familie bl.a. ved at afdække barnets/den unges egne ønsker til en kommende plejefamilie, og der afholdes forventningsafstemningsmøder ved en anbringelses påbegyndelse med deltagelse af barnet/den unge selv, forældre, plejeforældre, samt sagsbehandler og familieplejekonsulent. Dette forventningsafstemningsmøde skulle gerne føre til at samtlige involverede parter, herunder barnet/den unge selv, ved, hvad de selv og andre har forpligtet sig til at gøre, for at anbringelsen kan lykkes.

Inddragelse af forældre i matchningen

Det er veldokumenteret, at forældres accept af en familieplejeanbringelse har stor betydning for barnets eller den unges mulighed for at knytte sig til plejefamilien og udvikle sig positivt. Mange forældre oplever imidlertid at de hæftes af og ikke inddrages i processen med at finde en plejefamilie til deres barn. Dette kan føre til mistillid og vrede mod systemet, der i sidste enden kan blive rettet mod plejefamilien. For at en familieplejeanbringelse kan lykkes, er det derfor væsentligt, at forældre inddrages i selve matchningen, så de føler sig hørt og respekteret. Tilsvarende forventes det at være væsentligt for forældre at deltage i et indledende forventningsafstemningsmøde, så de får et bedre billede af, hvad de kan forvente af hhv. kommunen og plejefamilien og så de får italesat, hvad de selv kan gøre, for at deres børn kommer til at trives i plejefamilien.

Øget samarbejde de professionelle imellem

Et sidste væsentligt element i en vellykket familieplejeanbringelse omhandler de professionelle samarbejde. I mange kommuner er arbejdsdelingen sådan, at sagsbehandler primært taler med forældre og børn, mens familieplejekonsulenter taler med plejefamilien. Ind imellem fører denne opdeling til uensigtsmæssige alliancer mellem sagsbehandler og forældre og mellem familieplejekonsulent og plejefamilie. I værste instans kan dette føre til store konflikter de professionelle imellem, med uheldige konsekvenser for såvel forældre som plejeforældre. Den største taber er som regel barnet eller den unge selv, som kan opleve konflikterne som voldsomt ubehagelige; i de værste tilfælde går dette så meget ud over børnene/de unge, at de ikke kan koncentrere sig, mistrives, ikke kan følge med i skolen etc. Går det helt galt bryder anbringelsen sammen. Ved at sætte mere tid af til et bedre samarbejde mellem sagsbehandler og familieplejekonsulent fra en anbringelses påbegyndelse, så de møder hinanden og ved at begge parter efterfølgende deltager i de samme møder, er det forventede resultat et bedre og mindre konfliktfyldt samarbejde de professionelle imellem, til glæde for alle parter, og ikke mindst barnet eller den unge, som det hele handler om.

Det er vores overordnede ambition, at projektet kan være med til at øge kvaliteten i familieplejeanbringelser af børn og unge, således at børn og unge oplever højere trivsel i plejefamilien, hvilket forventeligt vil påvirke barnet/den unges almene trivsel og skolegang. Med håbet om en øget trivsel i plejefamilien er projektets langsigtede effekt desuden at forebygge og nedbringe andelen af sammenbrud i plejefamilier.

Det er vores forventning, at Cubions evaluering vil give os dybere indsigt i hvilke af de i projektet afprøvede metoder, der ser ud til i særlig grad at styrke matchningen og kvaliteten af familieplejeanbringelserne. Det er ligeledes en forventning, at evalueringen, sammen med de erfaringer de samarbejdende kommuner gør sig, vil pege på ny viden om øvrige faktorer, der har betydning for matchning og kvalitet i familieplejeanbringelser. Denne viden vil vi i et langsigtet perspektiv bruge til at skabe debat om hvad der skal til for at sikre flere, stabile og vellykkede forløb for anbragte børn og unge.

14. Økonomi

Samlede udgifter til projektet:

Udgifter/Aktiviteter	2015	2016	2017	I alt
Lønudgifter VIF	kr. 396.304	kr. 585.906	kr. 137.101	kr. 1.119.311
Lønudgifter CFF	kr. 155.800	kr. 623.200	kr. 155.800	kr. 934.800
Lønudgifter MY	kr. 50.000	kr. 200.000	kr. 50.000	kr. 300.000
Afholdelse af 20 kvalitative interviews og et fokusgruppeinterview (transport og forplejning)	kr. 2.000	kr. 3.500	kr. 0	kr. 5.500
Afholdelse af temadag for Københavns Kommune	kr. 0	kr. 10.000	kr. 0	kr. 10.000
Afholdelse af national konference	kr. 0	kr. 0	kr. 80.000	kr. 80.000
Forplejning til følgegruppemøder	kr. 400	kr. 800	kr. 400	kr. 1.600
Afholdelse af udviklingsmøder samt uddannelse til implementeringsgruppen	kr. 1.000	kr. 4.000	kr. 2.000	kr. 7.000
Rapport og inspirationsmateriale (layout, tryk og landsdækkende udsendelse)	kr. 0	kr. 0	kr. 96.300	kr. 96.300

Samlet budget	kr. 605.504	kr. 1.427.406	kr. 521.601	kr. 2.554.511
Overhead (8 % af samlet budget)	kr. 48.440	kr. 114.192	kr. 41.728	kr. 204.361
I alt	kr. 653.944	kr. 1.541.598	kr. 563.329	kr. 2.758.872
Ekstern Evaluering				kr. 341.000
Total				kr. 3.099.872

Uddybning:

- Lønudgifter Videnscenter for Familiepleje (ViF): En akademisk medarbejder fra ViF indgår på fuld tid i 2 år svarende til 2 årsværk = 976.811 kr. (1/2 år i 2015, 1/1 år i 2016, 1/2 år i 2017). En studentermedhjælper fra ViF indgår på 10 timer/ugen i 6 mdr. i 2015 og 3 mdr. 2017, og 15 timer/ugen i hele 2016 med en timeløn på 125 kr. = 142.500 kr. Begge er justeret for pris- og lønudvikling. I alt: 1.119.311 kr.
- Lønudgifter Center for familiepleje (CFF): Der vil være et øget ressourcetræk på familieplejekonsulenter i hvad der svarer til 1,9 årsværk over 1,5 år til gennemførelse af 25 matchningssager og opfølgende arbejde i anbringelsens første år. Denne beregning indeholder familieplejekonsulenternes ekstra tidsforbrug til møder med sagsbehandler, møder med barnet/den unge, møde med plejefamilier, identifikation af to plejefamilier at stille i forslag til alle matchninger, forventningsafstemningsmøder mm. En fuldtids familieplejekonsulent koster 492.000 kr. i alt 934.800 kr.
- Lønudgifter Myndighedssiden (MY): Sagsbehandlere fra de to deltagende børnefamilieenheder anslås at bruge ekstra tid i de udvalgte 25 sager på øget samarbejde og koordinering med familieplejekonsulenter, forventningssamtaler med børn/unge og forældre, matchningsbesøg og transport og dokumentation. I alt forventes et samlet ekstra tidsforbrug svarende til 150.000 kr. per enhed over hele projektperioden, i alt: 300.000 kr.
- Fokusgruppe og 20 kvalitative interviews: Forplejning til fokusgruppe = 500 kr. samt transport og forplejning ved 20 kvalitative enkeltinterviews (250 kr. pr interview) = 5500 kr.
- Temadag for Københavns Kommune: Der påregnes ca. 20 deltagere. Forplejning, oplægsholder. 10.000 kr.
- Landsdækkende Konference 80.000. Dækker konferenceudgifter hotel Nyborg Strand, udgifter til oplægsholdere, annoncering, aflønning af studentermedhjælper og diverse. Beregnet ud fra et deltagerantal på ca. 150 og en egenbetaling på 1000. kr.
- Rapport og inspirationsmateriale: Layout og inspirationsmaterialer (50.000 kr.), trykning af rapport, ca. 300 eksemplarer á ca. 80 kr./stk. (24.000 kr.), trykning af inspirationsmateriale ca. 300

eksemplarer á ca. 40 kr./stk. (12.000 kr.), udsendelse til 98 kommuner og 5 regionale tilsynsenheder, kuverter, porto m.m. (10.300 kr.) = 96.300 kr.

- Følgegruppemøder: 4 møder inkl. lokale og forplejning over to år á 400 kr. = 1.600 kr.

Samlede udgifter til projektet med intern finansiering:

Udgifter/Aktiviteter	2015	2016	2017	I alt
Lønudgifter VIF, herunder projektudvikling (25 pct. af samlede lønudgifter)	kr. 99.076	kr. 146.477	kr. 34.275	kr. 279.828
Lønudgifter CFF (25 pct. af samlede lønudgifter)	kr. 38.950	kr. 155.800	kr. 38.950	kr. 233.700
Afholdelse af udviklingsmøder samt uddannelse til implementeringsgruppen	kr. 1.000	kr. 4.000	kr. 2.000	kr. 7.000
Samlet budget til intern finansiering	kr. 139.026	kr. 306.277	kr. 75.225	kr. 520.528
Overhead (8 % af samlet budget)	kr. 48.440	kr. 114.192	kr. 41.728	kr. 204.361
Total	kr. 187.466	kr. 420.469	kr. 116.953	kr. 724.889

Samlet finansieringsplan:

	Finansieringsplan		
	Budget	VIF	Egmont Fonden
Løn	kr. 2.354.111	kr. 513.528	kr. 1.840.583
Lønudgifter VIF	kr. 1.119.311	kr. 279.828	kr. 839.483

Lønudgifter CFF	kr. 934.800	kr. 233.700	kr. 701.100
Lønudgifter MY	kr. 300.000	kr. 0	kr. 300.000
Interviews	kr. 5.500	kr. 0	kr. 5.500
Afholdelse af temadag for Københavns Kommune	kr. 10.000	kr. 0	kr. 10.000
Afholdelse af national konference	kr. 80.000	kr. 0	kr. 80.000
Følgegruppemøder	kr. 1.600	kr. 0	kr. 1.600
Rapporter	kr. 96.300	kr. 0	kr. 96.300
Udviklingsmøder og implementeringsgruppe	kr. 7.000	kr. 7.000	kr. 0
Overhead (8 procent)	kr. 204.361	kr. 204.361	kr. 0
Ekstern evaluering	kr. 341.000	kr. 0	kr. 341.000
I alt	kr. 3.099.872	kr. 724.889	kr. 2.374.983

15. Litteratur

Ankestyrelsen (2014). *Ankestyrelsens undersøgelse af Samarbejdet mellem plejefamilier og kommuner Delundersøgelse 1: Kommunernes vurdering af samarbejdet med plejefamilier september 2014*. Hentet på: <https://ast.dk/filer/born-og-familie/kommunernes-vurdering-af-samarbejdet-med-plejefamilier-september-2014.pdf>

Ankestyrelsen (2013). *Anbringelsesstatistik – årsstatistik 2013*. Ankestyrelsens statistikker.

Bressendorff, S. og Ørum Madsen, G. *Vejledning i: Det personrettede tilsyn med familieplejebragte børn og unge samt råd og vejledning til plejefamilier*. København: Københavns Kommune, Socialforvaltningen, Center for Familiepleje / Videnscenter for Familiepleje

Brønserud, S., Dessau, M. (2002). *Anbringelse af børn i familiepleje – at navigere i en kompleks virkelighed*. Frederikshavn: Dafolo Forlag.

Center for Familiepleje / Videnscenter for Familiepleje (2015). *Tal på anbringelsesområdet i Københavns Kommune. Kvartalsstatistik – januar 2015*. København: Københavns Kommune, Socialforvaltningen, Center for Familiepleje / Videnscenter for Familiepleje.

Christensen, A.C.S. (2015). *“Det der med at komme ind ad døren og – hey, her dufter af mig” Afsluttende evaluering af projekt Forstærkede plejefamilier – kommunale plejefamilier i Københavns Kommune*. København: Københavns Kommune, Socialforvaltningen, Center for Familiepleje / Videnscenter for Familiepleje.

Clausen, C. & Lorentzen, B. (1992): *Fra Aktion til dialog? I: Clausen, Lorentzen og Baungaard Rasmussen (Red.) Deltagelse i teknologisk udvikling*. København: Fremad.

Deloitte (2014). *Evaluering, videnindsamling og formidling på det specialiserede plejefamilieområde. Afsluttende evaluering af udviklingsprojekt i 13 kommuner*. København: Socialstyrelsen.

Egelund, T. (2006). *Sammenbrud i anbringelser: En forskningsmæssig belysning*. København: Socialforskningsinstituttet.

Egelund et al. (2010). *Sammenbrud i anbringelser af unge. Erfaringer, forklaringer og årsagerne bag*. København: Socialforskningsinstituttet.

Hart, R. (1992). *Childrens participation – from tokenism to citizenship*. Firenze, Italien: UNICEF. Innocenti research centre.

Klyvø, L. (2014). *Hvad er plejefamilier godkendt og ansat til? I: Folden, M., Larsen, M., Rygaard, L.P. (Red.), Plejefamilie – gaver og opgaver (s. 155-162)*. Aarhus: Systime.

Larsen, M. (2009). *Børn med etnisk minoritetsbaggrund i familiepleje. Perspektiver på anbringelse i Københavns Kommune*. København: Københavns Kommune, Socialforvaltningen, Center for Familiepleje / Videnscenter for Familiepleje.

Larsen, M., Frederiksen, A. og Klyvø, L (2012). *Teenagere i familiepleje – set fra anbragte unge og plejeforældres perspektiv*. København: Københavns Kommune, Socialforvaltningen, Center for Familiepleje / Videnscenter for Familiepleje.

Ottosen, M.H., Lausten, M., Frederiksen, S., Andersen, D. (2014). *Anbragte børn og unges trivsel 2014*. København: SFI.

Reason, P., Bradbury, H. (2001). *Handbook of Action Research: Participative Inquiry and Practice: 468*. London: Sage Publications.

Serviceloven, LBK nr. 1023 af 23/09/2014. Hentet på:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164215#Afs4>

Servicestyrelsen (2011): *Håndbog om Barnets Reform*. Odense, Servicestyrelsen.

Socialministeriet (2013). *Alle skal med. Målsætninger for de mest udsatte frem mod 2020*. Rosendahls-Schultz Grafisk

Vejledning nr. 3 til Serviceloven, VEJ nr. 9007 af 07/01/2014. Social-, Børne- og Integrationsministeriet. Hentet på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158930>

Warming, H. (2011). *Børneperspektiver – Børn som ligeværdige medspillere i socialt og pædagogisk arbejde*. København: Akademisk Forlag.

Warming, H. (2005). *Har andre plejebørn det som mig?* København: Frydenlund.

Warming, H. (2002). *Det er lidt svært – men jeg må jo sige min mening*. København: Frydenlund Academic.